

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
จ.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 2013

ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

พนิดา สุวรรณมาลา

22 ส.ค. 2557

341382

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

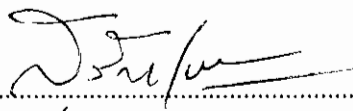
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

มีนาคม 2557

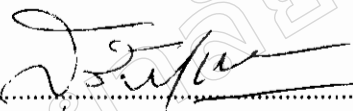
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณางานนิพนธ์
ของ พนิดา สุวรรณมาลา ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

กรรมการควบคุมงานนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

..... ประธาน
(ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู)

..... กรรมการ
(ดร.สมุทธ ชำนาญ)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แย้มกสิกร)

วันที่ เดือน พ.ศ. 2557

ประกาศคุณูปการ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยความกรุณาจาก ดร.สุรัตน์ ไชยชมภูประธานกรรมการ
ที่ปรึกษางานนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้องตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่อง
ต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง
จึงขอกราบขอพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผศ.ดร.เจริญวิญญู สมพงษ์ธรรม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำ
ศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ดร.ชัยพนธ์ รักษ์งาม อาจารย์ศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพาและรศ.ดร.วชิระ ชวหา รองศาสตราจารย์ศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำ
ทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ได้ให้ความกรุณาและอนุเคราะห์ในการ
ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการวิจัย
รวมทั้งข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนของโรงเรียน ในอำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี
ขอขอบพระคุณ บิดา มารดา ครูอาจารย์ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา และเป็นกำลังใจสำคัญ
อย่างยิ่งในการทำงานนิพนธ์ครั้งนี้ให้สำเร็จด้วยดี

พนิดา สุวรรณมาลา

55950186 : สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเหนือผู้นำ / ผู้บริหารสถานศึกษา/ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 17

พนิดา สุวรรณมาลา: ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 (SUPERLEADERSHIP OF SCHOOL
ADMINISTRATORS IN AMPHOE PONGNAMRON UNDER SECONDARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 17) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: สุรัตน์ ไชยชมภู, กศ.ด.
97 หน้า. ปี พ.ศ. 2556.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหาร
สถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยจำแนกตาม
ประสบการณ์ของครู และขนาดสถานศึกษา ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ครูผู้สอน
ในโรงเรียน อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17
ปีการศึกษา 2555 จำนวน 72 คน กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มแบบกลุ่มตัวอย่างของ เกรงซี่และ
มอร์แกน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 61 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาแบบสอบถามมาตรา
ส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .28 ถึง .87 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .98
จำนวน 56 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบน
มาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก
2. เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประสบการณ์ของครูแตกต่างกัน
กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวม
และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง
มีภาวะผู้นำเหนือผู้นำมากกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	4
คำถามของการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
สภาพการบริหารสถานศึกษา ในอำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่	
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17	11
แนวคิดทฤษฎีผู้นำและภาวะผู้นำ	13
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา	22
ภาวะผู้นำเหนือผู้นำตามแนวคิดของ แมนซ์และซิมส์	26
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
3 วิธีดำเนินการวิจัย	42
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	42
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	42
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	43
การเก็บรวบรวมข้อมูล	44

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การจัดกระทำข้อมูล	45
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	45
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	46
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	47
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	60
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
อภิปรายผล	62
ข้อเสนอแนะ	71
บรรณานุกรม	73
ภาคผนวก	78
ภาคผนวก ก	79
ภาคผนวก ข	83
ภาคผนวก ค	89
ภาคผนวก ง	95
ประวัติย่อของผู้วิจัย	97

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวน และคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนก ตามประสบการณ์ของครู และขนาดสถานศึกษา	48
2 ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของภาวะผู้นำเหนือผู้นำ ของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้าน	49
3 ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐานใน ระดับของภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการทำให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง	50
4 ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐานใน ระดับของภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการแสดงเป็นแบบฉบับให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง	51
5 ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐานใน ระดับของภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการกระตุ้นให้บุคลากรตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง	52
6 ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐานใน ระดับของภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการสร้างรูปแบบความคิดในทางบวก	53
7 ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐานใน ระดับของภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง โดยให้รางวัลและการดำเนินทาง สร้างสรรค์	54
8 ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐานใน ระดับของภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการสนับสนุนให้เกิดภาวะผู้นำตนเองโดยการสร้างผลงาน	55

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
9	ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับของภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเอง 56
10	เปรียบเทียบภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประสบการณ์ของครู โดยรวมและรายด้าน 57
11	เปรียบเทียบภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน 58
12	แสดงผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ ตามความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ 90
13	การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม..... 96

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

6

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University